

ՄԵՂԱՅ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

ՀԱՐՑՈՒՄ ՊԱՏԱՍԽԱՆ Ս. ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԴՐՈՇՄԻ ՄԱՍԻՆ

7) Ի՞նչ կ'ըսեն ընդհանրական եւ հայոց եկեղեցիներու հայրերն ու վարդապետները վերստին ծնելու մասին:

Մեր հաւատքի հայր, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի վերագրուող «Յաճախապատում»-ի երկրորդ ճառին մէջ, որ Ս. երրորդութեան անձերու մասին է, Ս. աւագանէն վերստին ծննդեան ակնարկելով կ'ըսուի.

«Այսպէս է հոգեւոր աւագանի վերստին ծնունդը, որ ամէնասուրբ երրորդութեան շնորհքով եւ մարդասիրութեամբ ախտաւոր ծնունդը վերստին կը դարձնէ առանց ախտի: «Որոնք ո՛չ արիւնէ եւ ո՛չ մարմինի կամքէ, ո՛չ ալ մարդու կամքէ, այլ՝ Աստուծոյ ծնան» (Յովհ. 1:13): Քանզի այսպէս կը ծնին Աստուծոյ որդիները, Աստուծոյ որդիի կերպարանքով եւ կը դառնան ճշմարտութեան վկայողներ նեղութեան եւ անդորրի մէջ եւ ուղիղ սիրտով եւ ուղղափառ խոստովանութեամբ անասանելի կը մնան Աստուծոյ սիրոյ մէջ եւ կենդանարար հօր որդիները անձառ շնորհքներով երկնաւորին կ'ընծայուին: Այնուհետեւ Աստուծոյ գործը կը կատարեն եւ անոր կամքը կ'իրագործեն ըստ բարերարի երախտիքին եւ Արարիչին շնորհքով կցորդակից կ'ըլլան երկնաւոր գործերուն մարդկանց սպասաւորութեան համար: Անոնց, որոնք պիտի ժառանգեն յաւիտենական փրկութիւնը, որ Քրիստոսով է:

ԱՂԱՆԴԱՒՈՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

ԲԱՍԸԼԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՊԱՏՄԱԿԱՆԸ 5- ՄԱՐԴԸ ԵՒ ՀՈԳԻՆ

Արդէն տեսանք, թէ Փիլիպպեցիներուն ուղղուած նամակին մէջ Պօղոս կ'ըսէր, թէ Տէր Յիսուս Քրիստոսի պիտի երկրպագեն թէ՛ երկնաւորները, թէ՛ երկրաւորները եւ թէ՛ «Սանդարամետականները» (Փլպ. 2.9-11): Երկնաւորները՝ հրեշտակներն են, երկրաւորները՝ երկրի վրայ ապրող մարդիկը: Իսկ, որո՞նք են սանդարամետականները: «Սանդարամետ» կոչուածը մեռելներու աշխարհն է, ուր կ'ապրին մեռելներու հոգիները՝ մարմինէն անջատուելէն ետ: Հետեւաբար, սանդարամետականները մեռելներու հոգիներն են: Արդ, առաքելային յիշած «սանդարամետական» բառը ցոյց չի՞ տար, թէ մարմիններէն բաժնուելէն ետ ալ հոգիները գո՛յ են, եւ ատոր համար նաեւ, որ Աստուած «կենդանիներուն Աստուածը» կամ «հոգիներուն Աստուածը» կը կոչուի (Թուոց 16.22, 27.16: Եբր. 12.9):

6.- ԿԻՆԸ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՅՐԸ

Եհովայի Վկաները կնոջ համար կ'ըսեն՝ թէ այր մարդուն յարաբերաբար «ստորադաս արարած մըն է» եւ անոր համար ալ բացարձակ հայեցողութիւն է ռեւէ կին «Աստուածամայր» կոչել:

Միրելի ընթերցող, ՃՐԱԳ քերթը ամէն Կիրակի կը բաժնուի մեր ժողովուրդին, եկեղեցիներու բանկային մօտ: Նաեւ՝ Facebook-ի վրայ փնտռել «Jerak կամ ՃՐԱԳ», ապա սեղմել «Like»ը, կարդալու կամ անդամագրուելու համար:

ՀԱՍՅԷ.

ՃՐԱԳ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ - ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ - Bourj-Hammoud, P.O.Box 80810 -Tel/Fax:01-258300- [facebook-ի էջ jerak ճրագ քերթ](#)

ԲՈՒ ԽՕՍԵՂ ԽՄ ՈՏԹԵՐՈՒՄ ԵՐԱԳ Է ՈՒ ԽՄ ՇԱԽԱՆԵՐՈՒՄ ԼՈՅՍ (Ս. 119-105)

ԺԱ. ՏԱՐԻ ԿԻՐԱԿԻ, 27 ՄԱՅԻՍ 2018 ԹԻԻ 21

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄԵՐ
Գ. Թգ. 18.29-46: Դ. Թգ. 2.1-15: Յկ. 5.16-20
ՅԻՍՈՒՄ ԲՐԻՍՏՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ 4.25-30

ՅԻՇԱՏԱԿ ԵՂԻԱ ՄԱՐԳԱՐԵՆ

Ձեզի օրինակներով խօսիմ: Իսրայելի մէջ բազմաթիւ այրիներ կային Եղիայի օրերուն, երբ երեքուկէս տարի երկինքը չանձրեւեց եւ ամբողջ երկրին մէջ սաստիկ սով տիրեց: Բայց Եղիա անոնցմէ ռեւէ մէկուն չըրկուեցաւ, այլ զրկուեցաւ Միդոնի մօտիկ Սարեփթա գիւղը բնակող այրի կնոջ մը: Նոյնպէս, Եղիա մարգարէի օրերուն Իսրայելի մէջ բազմաթիւ բորոտներ կային, բայց անոնցմէ ոչ մէկը բժշկուեցաւ, այլ՝ միայն Նէեման անունով ասորի մը:

Այս ակնարկութիւնները լսելով՝ ժողովարանին մէջ գտնուողները բարկութեամբ լեցուեցան: Ելան, Յիսուսը քաղաքէն դուրս հանեցին եւ գահալէժ ընելու նպատակով զայն տարին մինչեւ կատարը այն լերան՝ որուն վրայ շինուած էր իրենց քաղաքը: Բայց Յիսուս անոնց մէջէն անցաւ գնաց:

«ԿՈՐՈՒՄՏԻ ՏԱՆՈՂ ԴՈՒՈԸ ԼԱՅՆ Է» Մտթ. 7:13

Այն մարդը, որ այս աշխարհին մէջ միայն բարիքներ կը վայելէ եւ իր կեանքը կ'անցնի շատ հեգասահ կերպով, այնպիսին կրնայ փրկութեան նուազ հնարաւորութիւն ունենալ, որովհետեւ իր ապրած դիւրին ու հեգասահ կեանքին համար, կրնայ չստրվիլ ապաւինիլ Աստուծոյ: Մինչդեռ այն մարդը որ կ'ապրի որոշ դժուարութիւններ, անոնց մէջէն դուրս կու գայ որպէս տարբեր մարդ, Աստուծոյ վստահող մարդ մը: Դժուարութիւնները մուրնի պէս կրնան զայն ձեռնել, բայց յիշեցէ՛ք՝ որ շիկացած երկաթը մուրնի հարուածներուն տակ միայն կը կոանուի ու նոր ձեւ կը ստանայ: Փորձութեանց հարուածները մեզ ալ կրնան նորոգել եւ նոր դարձնել: Մեր հաւատքը կը դառնայ իրակա՛ն հաւատք, երբ անիկա անցնի փորձութիւններէն: Կը դառնայ նշմարի՛տ հաւատք, երբ կեանքի խաւար պահերը համբերութեամբ դիմակալէ:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

ԵՂԻԱ ՄԱՐԳԱՐԵ

Եղիա մարգարեն, եբրայեցի ժողովուրդին ամենապիղծ թագաւորին՝ Աֆաապի օրերուն, իբրեւ Աստուծոյ հաւատարիմ մարգարէ, բոլորին կոչ կ'ուղղէր դարձի գալու կենդանի Աստուծոյ: Ան մերժուած էր իր ֆաղաֆացիներէն: Հակառակ այս վիճակին, ան չէր դադարեր իր նուիրական առաքելութենէն: Մարգարէի գլխաւոր մտահոգութիւնն էր մարդոց հոգիներէն փարատել անհաւատարմութեան մշուշը, որպէսզի հաւատքի լուսաշող ցանապարհէն ընթացան եւ առաջնորդուին դէպի արդարութիւն եւ աստուածապաշտութիւն:

Եղիա մարգարէն Տիրոջ տնօրինումով կը դրկուի Սամարիա՝ մոլորած ժողովուրդին մէջ հաստատելու գԱստուած պաշտելու անհրաժեշտութիւնը, որ երաշխիքն է փրկութեան: Աստուած Եղիա մարգարէին միջոցով ժողովուրդին մեծամեծ նշաններ ցոյց կու տար: Տիրոջ հրամանով, Եղիա մարգարէն ժողովուրդը իր շուրջ հաւաքելով կը բարձրանայ Կարմեղոս լեռ, Բահաղի մարգարէներուն եւ ամբողջ ժողովուրդին ցոյց տալու, թէ Տէրն է միակ Աստուածը: Տասներկու ֆար կը հաւաքէ, Յակոբի որդիներուն ցեղերուն թիւով, եւ անոնցմով գոհասեղան կը սարքէ, վրան փայտ կը դնէ եւ հորթ կը գոհէ: Յետոյ կը հրամայէ գոհասեղանին վրայ. «Ձորս սափոր ջուրով լեցուցէ՛ք, ու թափեցէ՛ք ողջակէզին վրայ եւ փայտերուն վրայ» (Գ. Թագաւորաց 18.34), ապա կը սկսի աղօթել:

Մարգարէին աղօթքէն ետք երկինքէն կրակ կ'իջնէ, որ ողջակէզը, փայտերը, ֆարերն ու հողը կ'այրէ եւ ջուրն ալ կը սպառէ: Ժողովուրդը այս երեւոյթը տեսնելով, երեսի վրայ կ'իյնայ ու կ'ըսէ. «Յիւսման է միակ Աստուածը» (Գ. Թագաւորաց 18.39):

ՀԱՐՅՈՒՄ ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԲԱԺԻՆ

Ի՞նչ է խաչահանգիստի արարողութիւնը

Անցեալին, յատկապէս թաղային եկեղեցիներուն մէջ կատարուող արարողութիւն մըն էր խաչահանգիստը, ինչ որ պարզ ջուրի օրհնութիւնն էր Կենաց Փայտը իր մէջ ամփոփող խաչով:

Սովորութիւն էր, Կիրակիէն գատ շաբթուան մէջ որոշեալ օր մը, Ս. պատարագ մատուցանել եւ յաւարտ Ս. պատարագին խաչահանգիստ կատարել եւ օրհնուած ջուրը բաշխել ժողովուրդին:

Արարողութիւնը կը սկսի «Ապաւինեցաք ի Խաչ քո արարիչ յաւիտեանից...» շարականով: Ընթացքը նոխացած է Ս. Գրային եւ աւետարանական հատուածի մը ընթերցումներով, եւ ապա Աղօթքն է, որ կու գայ հաւատացեալներուն ուշքն ու ներաշխարհը գրաւելու: Աղօթքը, որ այնքան գեղեցիկ կերպով կը բանաձեւէ ջուրին կարեւորութիւնը թէ՛ մարդկային, կենդանարար աշխարհին եւ թէ՛ բնութեան մէջ:

Ձերմ աղերսանք մըն է անիկա ուղղուած Հօր Աստուծոյ, որպէսզի իր օրհնութիւնը իջեցնէ ջուրին վրայ, եւ բոլոր խմողները իրենց հիւանդութեանց բժշկութիւն գտնեն եւ ցաւերու՝ փարատում: Բոլոր հօտերն ու նախիրները այդ ջուրէն խմելով ցաւերէ գերծ ըլլան եւ ծնանին:

Եւ օրհնուած այս ջուրը բոլոր տուններուն ու բոյսերուն վրայ որ ցօղուուի՝ ժանգէն, թրթուրէն եւ ամէն պատահարներէն անվնաս մնան, եւ աւելի պտղաբեր դառնան, մարդոց բարիքին համար:

Այս բոլորէն ետք կը գգանք, թէ հաւատքով լեցուն կիներն ու մամիկները, ինչպիսի երկիւղածութեամբ ումպ մը պիտի ուզէին խմել իրենց ցաւերուն եւ առողջութեան ի խնդիր:

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐՈՒՆ ԽՐԱՏՆԵՐԸ

ԱՍՏՈՒԱԾՄԻՐՈՒԹԵԱՄԲ ՎԵՐԱՆՆՈՐՈՂՎՈՒԻՆՔ

Մենք Աստուածաւեր հայրերու գաւակներն ենք: Այսօր սակայն մենք որքանով կը սիրենք գԱստուած եւ արդեօ՞ք կը սիրենք: Եթէ կը սիրենք, ինչնով եւ ի՞նչպէս կ'արտայայտենք մեր սէրը. խոսքով, թէ՛ գործնապէս: «Մենք Աստուածաւեր ենք» խօսքը անկենդան լուրջում մը կը մնայ, եթէ երբեք մեր աստուածսիրութիւնը իր գործնական արտայայտութիւնը չգտնէ մեր կեանքին մէջ: Շատեր կան որոնք կը խորհին թէ Աստուածաւեր են եւ սակայն օրուան մէջ երկու վայրկեան աղօթքով ժամանակ չեն անցնիր իրենց սիրած Աստուծոյն հետ, չեն կարգար իրենց սիրած Աստուծոյն խօսքը, չեն աղօթքը անոր տան՝ եկեղեցիին նորոգութեան ու հօգրացման համար: «Փառքի ու պատիւի արժանի է Տէրը» կ'ըսեն, բայց չեն փառաբաներ ու չեն պատուեր զայն: Խօսքով կը մեծարեն, իսկ գործով կը զգետնեն անոր անունը: «Սո՛ւրբ ու բարի է անոր կամքը» կ'ըսեն, բայց չեն կատարեր զայն: «Մեղրէն աւելի ֆայրք են անոր պատուիրանները» կը յայտարարեն, բայց ոչ մէկ ճիգ կը թափեն գործադրելու գանձնք: Եւ այդպիսիները կը մոռնան Տիրոջ խօսքը. «Եթէ կը սիրէք զիս, պիտի գործադրէք իմ պատուիրաններս» (Յհ. 14.15,21,23): Այսօրուան հաւատացեալը պէտք է վերանորոգէ իր սէրը Գրիստոսի հանդէպ: Պէտք է սիրէ Գրիստոսը «Ինչպէս մաքուր կոյս մը, որ իր սէրը կը վերապահէ անոր՝ որ իր ամուսինը պիտի ըլլայ» (Բ. Կր. 11.2): Պէտք է զայն սիրէ անմար սիրով (Եփ 6.24): Եւ այս սէրը մեր մէջ դնողը Սուրբ Հոգին ինքն է (Հո 5.5):

ՀՈԳԵՒՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ

ԸՆՏՐԱՊՇ ԵՍ ԼԱՒ ԲԱԺԻՆԸ

«Սակայն մէկ բան պէտք է: Մարիամ լաւ բաժինը ընտրեց: Բան մը, որ բնաւ ետ պիտի չառնուի իրմէ» (Ղկ. 10.42): Մարթա ընտրեց սեղան բանալ Յիսուսի առջեւ, իսկ Մարիամ ընտրեց իր սիրտը բանալ: Մարթա ընտրեց յագեցնել Յիսուսը, իսկ Մարիամ ընտրեց յագեցնել Յիսուսով: Մարթա հոգ ունէր (Ղկ. 10.41), իսկ Մարիամ հոգ չունէր ֆանգի գՅիսուս ունէր իր կողքին: Մարթային համար Յիսուս ուտելիքի կարօտ էր, իսկ Մարիամին համար Յիսուս հաղորդակցութեան կարօտ էր: Մարթային բաժինը սեղանն ու անոր պատրաստութիւնն էր, իսկ Մարիամին բաժինը Յիսուսն ու անոր սէրն էր: Բաժին մը, «որ բնաւ ետ պիտի չառնուի իրմէ»: Դուն ունի՞ս այդ բաժինը՝ Յիսուսը եւ անոր մտերմութիւնը:

ՄԻԱՄՆԱԲԱՐ ԱՂՕԹԵՆՔ

Տէ՛ր իմ, մի՛ նայիր եղկելի սիրտիս ու զագրասէր մարմնիս, որովհետեւ հող եմ ու մոխիր, կը սիրեմ երկրատրոնները եւ չեմ տենչար նայիլ երկնայիններուն, այլ միշտ կը հեշտանամ չարիքներու մէջ չտեսնելով անվախճան փառքը: Եւ չեմ յիշեր առաջին երանելի սուրբ հայրերը, այլ՝ կը թաւալիմ այս աշխարհի տիղմին մէջ եւ մաքրուելով չեմ բարձրանար՝ դասուելու առաքիճիներու կարգին: Եւ քանի որ կը մոռնամ դատաստանին երկիւղը, չեմ դողար ահեղ, սոսկայի, դառն տանջանքներէն, որ մեղաւորներուն համար պահուած են, եւ կը ծուլանամ անհոգանալով կեանքի փրկութեան հանդէպ, Դո՛ւն շնորհէ՛ ինձի, անդադար սուգ ու կոծ ապաշխարութեան արտասուք:

Ս. ԵՓՐԵՄ ԱՍՈՐԻ